

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

спеціальність	015 Професійна освіта (агровиробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	015 Професійна освіта (агровиробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пономарьова Марина Сергіївна

Вища освіта – спеціальності: менеджмент; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; садівництво та виноградарство; управління закладів освіти; освітні та педагогічні науки.

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами, (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри менеджменту

Досвід роботи – більше 17 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка 76 фахових наукових статей та більше 71 тез та матеріалів конференцій;

співавтор 2 навчальних посібників та 9 колективних монографій;

авторка більше 30 методичних рекомендацій;

досвід роботи у складі редакційної колегії фахового видання. Відповідальний секретар Вісника ХНАУ. Серія «Економічні науки»; Journal of management, economics and technology.

досвід роботи у складі: методичної комісії факультету, конкурсних комісій (наукових студентських робіт): Професійна освіта; Підприємництво; Економіка сільського господарства та АПК; Маркетинг; Управління проектами тощо;

досвід роботи у складі редакційної колегії з проведення Міжнародних науково-практичних конференцій;

Член Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів-міжнародників; Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих.

телефон	0667618843 0974170902	електронна пошта	univerms@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	--------------------------	------------------	------------------	-----------------------	--------

Загальна інформація про освітню компоненту

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Мета	теоретичні та емпіричні проблеми професійної культури, висвітлити сутнісні характеристики та особливості розвитку професійної культури фахівців у різних сферах діяльності. Окрема увага приділена професійно-педагогічній культурі та її становленню в процесі професіогенезу педагога, педагогічного психолога.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	Типологія емоційної компетентності. визначення поняття дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, її функцій та структурних компонентів. Визначено поняття “культура”, “культура особистості”, “професійна культура”, “дослідницька культура фахівця”, “дослідницька культура майбутнього педагога” та встановлено співвідношення обсягів цих понять. Виокремлено структурні компоненти дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, а саме: мотивацій-но-ціннісний (усвідомлення студентами мети і завдань дослідницької культури, професій-них мотивів, ціннісних орієнтацій), когнітивний (система предметних знань (інженерних та педагогічних) та знань щодо організації та здійснення інженерних та педагогічних до-сліджень), діяльнісний (сукупність аналітичних, прогностичних, інформаційних, організаційних та комунікативних умінь і навичок реалізації інженерних й педагогічних досліджень), рефлексивно-оцінний (рефлексія, самооцінка, прогнозування власного розвитку). Встановлено функції дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, серед яких виокремлено креативну, імперативну, адаптивну, розвивальну, та таку, що модулює і формує.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин-практичні; модульний контроль ;підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. СК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. СК 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії. СК 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук	Програмні результати навчання	ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів. ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузей стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації). ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ)

Модуль 1.

№	Тема	практичне заняття	Тема	Тематика
Лекція 1.	Сучасний етап розвитку суспільства, для якого характерні глобалізація, інформатизація, технологізація освіти та інтеграція науки в усі сфери освітньої та виробничої діяльності, обумовлює розширення вимог до сучасного-педагога.	ПЗ 1	Особливості технологічного підходу до навчального процесу; проведено порівняльний аналіз традиційної та інноваційної систем навчання; висвітлені особливості, зміст, переваги й межі застосування інноваційних освітніх технологій в оптиці сучасних концепцій педагогічної теорії та практики; розглянуті креативні технології навчання і викладання.	Самостійна робота
Лекція 2.	Формування життєвих компетентностей особистості у процесі підготовки молодших спеціалістів; формування загально-наукових компетентностей студентів у процесі навчання у вищому закладі освіти; формування спеціальних (фахових) компетентностей майбутніх фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня.	ПЗ 2	Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних оперативно вирішувати нові завдання, порівнювати, аналізувати, узагальнювати та знаходити ефективні рішення, втілювати творчу думку в кінцевий продукт діяльності, спроможних орієнтуватися в потоці інформації, яка постійно змінюється, проводити дослідження в різних галузях знань.	

Модуль 2

Лекція 3.	Значення культура професійної освіти як певний рівень розвитку суспільства, творчих сил та здібностей людини в типах і формах організації життя та діяльності людей у їхніх взаємостосунках, а також у створених нею матеріальних і духовних цінностях.	ПЗ 3	Типи культури професійної освіти: описовий (класичні етнологічні визначення), історичний (визначення, що спираються на чинник традиції як механізму передачі культурної спадщини), нормативний. (визначення, які акцентують підпорядкування людей нормам, цінностям і моделям поведінки), психологічний (визначення, що акцентують увагу на психічних механізмах формування культури, на навчанні і наслідуванні при засвоєнні культури), структурний (визначення, які акцентують увагу на структуру тієї чи іншої конкретної культури і, відповідно, її засадничими елементами і їх внутрішніми	Самостійна робота
------------------	---	-------------	--	-------------------

1. Еволюція розвитку культури професійної освіти західного регіону України (історіографічний аспект).
2. Етапи становлення системи культури професійної орієнтації в Україні в аспектно-історичній ретроспективі.
3. Культура та освітня політика Європейського Союзу: особливості формування та реалізації.
4. Глобалізація освітнього простору та культури: основні характеристики та принципи розвитку.
5. Психологічні засади проектування освітнього простору особистості.
6. Освітня політика Європейського Союзу: становлення та механізми реалізації.
7. Підготовка вчителів для закладів професійної освіти.
8. Реформування системи професійної освіти в Україні.
9. Принцип наступності в контексті сучасної парадигми культури освіти.
10. Система культури професійної підготовки фахівців соціальної сфери.
11. Зміст багаторівневої вищої технологічної культури освіти як об'єкт педагогічного проектування
12. Формування змісту культури професійної освіти за умов сучасних освітніх тенденцій.
13. Створення нормативно-правової основи системи культури професійної освіти педагогічних кадрів в Україні.
14. Інноваційні освітні технології та методики в системі культури професійно-педагогічної підготовки.
15. Формування базисних компетенцій майбутніх робітників у системі управління та культури професійно-технічним навчальним

			зв'язками), генетичний (визначення, що акцентують увагу на походженні культури)		закладом.
Лекція 4.	Феномен професійної культури як інтегральну якість особистості фахівця, умову та передумову ефективної професійної діяльності, узагальнений показник професійної компетентності фахівця і мету професійного самовдосконалення.	ПЗ-4	Основні способи передавання та формування професійної культури є професійна підготовка. Відповідна підготовка буде ефективною, якщо вона орієнтуватиме не на формування абстрактного фахівця з набором визначених професійних якостей, а на становлення цілісної особистості – професіонала, що володіє всіма аспектами, різними елементами професійної культури. Професійна культура розглядається вченими як система якостей, що забезпечує рівень трудової та професійної діяльності, поєднується з професійними знаннями, вміннями, навичками, творчими здібностями і вміннями, ураховує особистісний розвиток, що відображає рівень готовності до виконання професійних обов'язків.		16. Сучасні тенденції розвитку культури професійної технічної освіти. 17. Розвиток нижчої культури професійної освіти на півдні України у II половині XIX–початку XX століття. 18. Формування і реалізація соціально-економічної політики у мікрорегіоні в умовах децентралізації. 19. Теоретичні засади професійної підготовки фахівців з інтегрованих професій в умовах регіоналізації професійно-технічної освіти. 20. Організація профільної освіти у старших класах загальноосвітньої школи. 21. Поліпшення якості відтворення робочої сили України в суспільному інституті культури професійної освіти. 22. Суспільне благо освітніх послуг в системі стимулювання розвитку «нової економіки». 23. Модернізація освіти України в контексті Болонського процесу
Модуль 3					
Лекція 5.	Формування професійної культури майбутніх фахівців передбачає реформування змісту освіти на засадах гуманізації, гуманітаризації та збереження надбань національної і світової культури.	ПЗ 5	Контексти формування професійної культури: ▪ духовний, який пов'язаний із загальнокультурним становленням особистості фахівця, його відношенням до діяльності; ▪ професійний, який регламентує здатність фахівця виконувати професійні обов'язки; ▪ особистісний, який дозволяє індивідуальності розкрити власний творчий потенціал і розвивати почуття власної гідності.		
Лекція 6.	Дослідницька культура як суспільне явище і як особистісне утворення формується і розвивається завдяки дослідницькій діяльності в певній сфері пізнання та є виразом двох аспектів цього процесу – людського і технологічного.	ПЗ-6	Людський аспект є відображенням у свідомості людини норм і способів дослідницької діяльності, що приводять до бажаного результату відповідно до визнаних у суспільстві цінностей. Технологічний аспект характеризується сукупністю вимог до визначення методології, форм і методів дослідження, способів отримання і перевірки результатів, особливості якої обумовлюються сферою пізнання. Це передбачає реалізацію фахівцем аналізу, порівняння, синтезу на основі об'єктивності оцінок, принциповості, відповідальності, свободи вибору у прийнятті обґрунтованих рішень про стан досліджуваного об'єкта.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Ковальська В. С. Дослідницька культура майбутнього інженера-педагога в контексті гуманізації вищої професійної освіти / В. С. Ковальська // Теорія і практика управління соціальними системами. - 2015. - № 3. - С. 14-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipuss_2015_3_5.
2. Звігільський Я., Іванов М. Професійна освіта на Україні. – К., 1929. – С. 236.
3. Смоляр Л. Історія середньої професійної освіти жінок Наддніпрянської України в другій половині XIX – початку XX століття / Л. Смоляр // Етнічна історія народів Європи. - 2000. - Вип. 4. - С. 16–22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eine_2000_4_5..
4. Грень Л. Історія становлення професійної (професійно-технічної) освіти Донбасу та особливості державного управління її розвитком(кінець XIX – середина 80-х рр. XX ст.) / Л. Грень // Теорія і практика управління соціальними системами. - 2018. - № 3. - С. 23-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipuss_2018_3_5.
5. Іванцова, Н.І. (2008) Розвиток професійної робітничої освіти без відриву від виробництва у 1921–1930 рр. в Україні: автореф. дис... канд. істор. наук: 07.00.01. Х.: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 20
6. Коробко, Л.І. (2008) Державне регулювання системи професійно-технічної освіти в Україні: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Запоріжжя, 20 с.
7. Криволапчук, М.В. (2013) Історія становлення та розвитку системи професійно-технічної освіти України. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер.: Державне управління. Т. 226, Вип. 214. С. 92-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2013_226_214_19
8. Кудіна В. В., Юрченко В. І. Психологія вищої школи. Курс лекцій. - Київ. славіст. ун-т, НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 176с.

1. Проблема визначення культури// Матвеева, Людмила Леонідівна. Культурологія [Текст] : курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л. Л. Матвеева. - К. : Либідь, 2005. - 512 с.
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року», http://www.ua.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06optimized.pdf
3. Черкашина, О.О. (2011) Передумови становлення професійно-технічної освіти. Педагогіка та психологія. Вип. 38.
4. Мартиненко С. Європейський простір вищої освіти: тенденції розвитку та пріоритети //Освітологія. – 2013. – №. 2. – С. 163-167.
5. Пінчук Є. А. Модернізація вищої школи України в умовах інтеграції в європейський освітній простір. – 2009.
6. Кухарчук, П.М. (2009) Державно-громадське управління системою професійно-технічної освіти в Україні (регіональний аспект): автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Київ, 23 с.
7. Лікарчук, І.Л. (1999) Управління системами підготовки кваліфікованих робітників в Україні: педагогічний аспект (1888– 1998 роки): дис... д-ра пед. наук: 13.00.04. К.: Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, 475 с.
8. Білик Л. Формування соціолого-психологічної культури студентської молоді у вищому навчальному закладі//Вища освіта України. – 1998. - №3. – С. 105-109.
9. Колошина В. Ф. Самоактуалізація викладача//Практична психологія та соціальна робота. – 2000. - №1. – С. 7-9.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 балів ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 балів сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.